

Plan Rozwoju Lokalnego Na lata 2015 - 2022

Kalisza, 2015r.

Motto: Żyjemy w Gminie Kaliska w otoczeniu Borów Tucholskich, szanujemy tradycje, lecz rozwijamy naszą przedsiębiorczość i gościmy turystów. Jesteśmy przyjaźni, dobrze wykształceni, aktywni i otwarci.

Spis treści:

- 1. Wstęp**
- 2. Obszar i czas realizacji**
- 3. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza**
- 4. Zadania priorytetowe (ścieżki)**
- 5. Realizacja zadań i projektów**
- 6. Oczekiwania i wskaźniki**
- 7. System wdrażania, sposoby monitorowania i oceny. Komunikacja społeczna**

1. Wstęp

PRL jest dokumentem planistycznym pomagającym monitorować strategię. Jest dokumentem operacyjnym tworzonym równoległe z aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Kaliska.

Podstawą opracowania PRL jest Uchwała Rady Gminy nr XXXII/261/2013 z 3 września 2013 roku. Jest on spójny z WPF Gminy na lata 2016-2024 przyjętym uchwałą Rady Gminy nr XV/118/2015 z 30.12.2015 r.

PRL jest składową i integralną częścią polityki rozwoju gminy. Został on stworzony w celu efektywnego korzystania z funduszy strukturalnych, realizacji strategicznego zarządzania gminą. Jest kluczowym narzędziem wspierającym zarządzanie.

Wskazuje cele oraz kierunki zaangażowania środków własnych i środków pozyskanych z funduszy strukturalnych. Określa nie tylko ogólne cele (zawarte w aktualizacji strategii), ale także ich realizację i sposób finansowania.

PRL przygotowany jest na lata 2015-2020.

2. Obszar i czas realizacji

PRL zawiera projekty i zadania służące rozwojowi gminy w niżej wymienionych obszarach:

A. SPOŁECZEŃSTWO

Cel główny: Rozbudzanie aktywności i zaradności rozwoju osobistego mieszkańców, poprawa warunków życia oraz zapewnianie bezpieczeństwa na terenie gminy.

Cele szczegółowe:

I. Społeczne warunki życia

1. Funkcjonowanie systemu wychowawczo-edukacyjnego kształtującego postawy osobistej odpowiedzialności za jakość życia własnego i życia gminy.
2. Stworzenie warunków do podnoszenia poziomu wykształcenia, nabywania umiejętności zawodowych i rozwijania postaw przedsiębiorczych.
3. Racjonalizacja sieci placówek oświatowo – wychowawczych w gminie.
4. Rozwijanie opieki i profilaktyki zdrowotnej – *standaryzacja*.

5. Rozwijanie systemu wsparcia rodziny.
6. Funkcjonowanie sprawnego systemu pomocy społecznej (strategia i standardy).
7. Wspieranie powstania i funkcjonowania stowarzyszeń, klubów oraz grup nieformalnych.
8. Rozwijanie współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi.
9. *Utrzymywanie przyjaznych relacji między mieszkańcami oraz postaw solidarności społecznej, wolontariat.*
10. Szeroka/efektywna oferta zajęć pozalekcyjnych, edukacyjnych, sportowych i kulturalnych.
11. Animacja życia społecznego w sołectwach - rozwijanie integrujących form spędzania wolnego czasu.
12. Wspieranie rozbudowy różnorodnych miejsc spotkań towarzyskich.
13. Utrzymywanie stałej oferty zajęć kulturalnych i rozwojowych realizowanych dla mieszkańców przez instytucje kultury, inne podmioty i organizacje.

II. Wizerunek gminy

1. Kreowanie wizerunku gminy poprzez organizację cyklicznych imprez kulturalno-rekreacyjnych i okolicznościowych.
2. Tworzenie programów aktywnego funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej.
3. Rozbudzanie poczucia satysfakcji społecznej oraz kreowanie życia gminy wokół realizowanych głównych celów strategii rozwoju gminy.
4. Upowszechnienie obyczajów historii i herbów gminy, miejscowości sołeckich i Kociewia.
5. Rozwijanie poczucia związku historycznego społeczności lokalnej z regionem Kociewia oraz lasami Borów Tucholskich.

III. Poczucie bezpieczeństwa

1. Rozwijanie systemu współpracy pomiędzy mieszkańcami a instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.
2. Wspieranie rozwoju instytucjonalnego Policji, Ochotniczych Straży Pożarnych i innych organizacji zapewniających bezpieczeństwo na terenie gminy.

3. Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z patologiami.
4. Dostosowywanie funkcjonowania Urzędu Gminy i wszelkich instytucji życia publicznego pod kątem przyjaznej obsługi interesantów.
5. Budowa infrastruktury technicznej i urządzeń zwiększających bezpieczeństwo.

B. GOSPODARKA

Cel główny: Stwarzanie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy.

Cele szczegółowe:

I. Przedsiębiorczość

1. Promowanie terenów inwestycyjnych w gminie i pozyskiwanie inwestorów.
2. Wsparcie instytucjonalne dla działających firm.
3. Tworzenie organizacji wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
4. Współpraca z organizacjami (ponadgminnymi) dla rozwoju przedsiębiorczości.
5. Wspieranie rozwoju agroturystyki i innych alternatywnych źródeł dochodu w rolnictwie.
6. Stworzenie w samorządzie gminy systemu zachęt i preferencji dla powstawania nowych i rozwijania istniejących podmiotów gospodarczych.

II. Turystyka i rekreacja

1. Rozwijanie bazy sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.
2. Rozbudowa bazy gastronomicznej oraz całorocznej i sezonowej bazy noclegowej.
3. Utworzenie Leśnego Obszaru Wypoczynkowego (LOW) z przygotowaną infrastrukturą pod krótki wypoczynek podróżnych i mieszkańców.
4. Rozszerzenie oferty atrakcji turystycznych.
5. Promowanie turystyki i kształtowanie klimatu powszechnej gościnności.

III. Promocja gminy

1. Promowanie wizerunku gminy i jej oferty turystycznej, rekreacyjnej, gospodarczej i osiedleńczej.
2. Stworzenie strategii promocji gminy.
3. Tworzenie marki lokalnych produktów.
4. Funkcjonowanie sprawnego systemu informacji i komunikacji społecznej.

C. ŚRODOWISKO

Cel główny : Dążenie do wysokiej jakości środowiska naturalnego, dbałość o ład przestrzenny i rozwój infrastruktury technicznej.

Cele szczegółowe:

I. Zagospodarowanie przestrzenne i budownictwo

1. Utrzymanie stałej oferty terenów pod budownictwo mieszkaniowe, letniskowe, socjalne i inwestycyjne.
2. Stworzenie systemu zachęt i preferencji dla budownictwa indywidualnego na terenie gminy.
3. Utrzymywanie w gestii samorządu puli mieszkań komunalnych.
4. Rozwijanie zieleni i zadrzewień na terenach zabudowanych.
5. Sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

II. Ochrona środowiska naturalnego

1. Monitorowanie zagrożeń środowiska w gminie.
2. Zagospodarowanie oraz poprawa estetyki terenów i obiektów gminnych.
3. Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska naturalnego.
4. Rozbudowa i utrzymanie sprawnego systemu gospodarowania odpadami stałymi.
5. Ograniczanie zanieczyszczania powietrza, gleby i wody oraz rozwój energooszczędnych systemów grzewczych i oświetleniowych (programy).
6. Budowa systemu monitoringu i utrzymania czystości środowiska przyrodniczego.

III. Infrastruktura techniczna

1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.
2. Modernizacja sieci oświetleniowej.
3. Realizacja planu zrównoważonego rozwoju transportu publicznego w gminie.
4. Rozbudowa i modernizacja dróg, ulic oraz infrastruktury towarzyszącej.
5. Modernizacja i rozwój systemów zaopatrywania w energię elektryczną, ciepło i gaz.
6. Rozwijanie telekomunikacji i teleinformatyki.
7. Likwidowanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.

3. Aktualna sytuacja społeczno – gospodarcza

Aktualną sytuację społeczno - gospodarczą gminy określa diagnoza wykonana równoległe z aktualizacją strategii i budową PRL.

4. Zadania priorytetowe (ścieżki)

Zadania priorytetowe z punktu widzenia aktualizacji strategii i zarządzania gminą wypracowane zostały w trakcie realizacji aktualizacji strategii oraz w wyniku konsultacji społecznych zadania strategii.

W ciągu najbliższych 5 lat należałoby zrealizować większość celów strategicznych tak, aby zaplanowana wizja obejmująca zrównoważony rozwój całej gminy stała się rzeczywistością.

Dla zrealizowania wizji istnieje jednak grupa celów strategicznych posiadających kluczowe znaczenie.

Zestawienie tych celów nazwano: „Ścieżką kluczowych celów strategicznych”.

W ramach aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy, w oparciu o przeprowadzone badania ankietowe Zespół Roboczy określił następujące cele strategiczne, jako priorytetowe.

CELE SZCZEGÓLOWE:

A.I.2 Stworzenie warunków do podnoszenia poziomu wykształcenia, nabywania umiejętności zawodowych i rozwijania postaw przedsiębiorczych.

A.I.4 Rozwijanie opieki i profilaktyki zdrowotnej – standaryzacja.

- A.I.6 Funkcjonowanie sprawnego systemu pomocy społecznej (strategia i standardy).
- A.I.11 Animacja życia społecznego w sołectwach – rozwijanie integrujących form spędzania wolnego czasu.
- A.II.2 Tworzenie programów aktywnego funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej.
- A.III.3 Rozwijanie systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z patologiami.
- A.III.5 Budowa infrastruktury technicznej i urządzeń zwiększających bezpieczeństwo.
- B.I.1 Promowanie terenów inwestycyjnych w gminie i pozyskiwanie inwestorów.
- B.I.6 Stworzenie w samorządzie gminy systemu zachęt i preferencji dla powstawania nowych i rozwijania istniejących podmiotów gospodarczych.
- B.II.2 Rozbudowa bazy gastronomicznej oraz całorocznej i sezonowej bazy noclegowej.
- B.III.4 Funkcjonowanie sprawnego systemu informacji i komunikacji społecznej.
- C.I.1 Utrzymanie stałej oferty terenów pod budownictwo mieszkaniowe, letniskowe, socjalne i inwestycyjne.
- C.II.3 Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska naturalnego.
- C.II.6 Budowa systemu monitoringu i utrzymania czystości środowiska przyrodniczego.
- C.III.4 Rozbudowa i modernizacja dróg, ulic oraz infrastruktury towarzyszącej.
- C.III.6 Rozwijanie telekomunikacji i teleinformatyki.

5. Realizacja zadań i projektów

Realizacja szczegółowa zadań, projektów i priorytetów wraz ze wskazaniem środków finansowych i obrębów czasowych zawarta jest w tabeli poniżej.

Zimowy turniej sołectw	40 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Kaliskie Słoneczniki	40 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł
Sami swoi	16 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł
Festyn DNI KALISK	320 000,00	40 000,00 zł	40 000,00 zł	40 000,00 zł	40 000,00 zł	40 000,00 zł	40 000,00 zł	40 000,00 zł	40 000,00 zł
Cykl festynów sołeckich	24 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł
Cykliczne imprezy rekreacyjno - sportowe	16 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł
1.II.3 Rozwijanie współpracy z partnerami w kraju i zagranicą									
Wymiana mieszkańców Kaliska – Reinfeld	64 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł	8 000,00 zł
1.II.4 Wspieranie powstawania miejsc spotkań towarzyskich									
Opracowanie (systemu pobudzania obiektów do życia) zasad wspierania powstawania miejsc spotkań towarzyskich	8 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł
1.III.1 Promocja Strategii Rozwoju Gminy									
Monitoring istniejącej strategii	8 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł	1 000,00 zł
Sporządzenie strategii na okres 2023-2035	10 000,00 zł							10 000,00 zł	
1.III.2 Upowszechnianie obyczajów, historii i symboli sołectw, gminy oraz regionu Kociewskiego i Pomorza									
Spisanie i wydanie książkowe historii wszystkich miejscowości sołeckich i gminy	20 000,00 zł					10 000,00 zł	10 000,00 zł		
<i>Remont Chaty Kociewskiej w Piecach - projekt</i>	45 000,00 zł	20 000,00 zł	25 000,00 zł						

2.I.3 Przygotowanie terenów pod inwestycje z zakresu przedsiębiorczości									
Wykonanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego terenów przeznaczonych pod inwestycje z zakresu przedsiębiorczości	40 000,00 zł				40 000,00 zł				
Nazwa projektu	Wartość	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2.II.1 Rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej, turystycznej i rehabilitacyjnej									
<i>Utrzymanie istniejących obiektów</i>	35 000,00 zł		5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł	5 000,00 zł
<i>Utrzymanie istniejących ścieżek, szlaków turystycznych (LOT Kociewie)</i>	5 000,00 zł		2 500,00 zł			2 500,00 zł			
<i>Zapewnienie funkcjonowania obiektom świetlicowym (Animator Życia Świetlic)</i>	55 100,00 zł		12 100,00 zł	14 000,00 zł	10 000,00 zł	12 000,00 zł	7 000,00 zł		
Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie	100 000,00 zł					50 000,00 zł	50 000,00 zł		
<i>Zakup zabawek na plac przed świetlicą wiejską w Dąbrowie</i>	7 900,00 zł	7 900,00 zł							
<i>Utwardzenie placu przy OriIS w Bartlu Wielkim</i>	4 495,00 zł	4 495,00 zł							
Stworzenie dodatkowych miejsc aktywnego wypoczynku w miejscowości Kaliska – m.in. skate park, boisko do gry w boule	650 000,00 zł			200 000,00 zł	200 000,00 zł	250 000,00 zł			
Zagospodarowanie terenu przy plaży w Trzechowie	500 000,00 zł			500 000,00 zł					
Budowa „małego” basenu rehabilitacyjnego	1 000 000,00 zł							500 000,00 zł	500 000,00 zł
2.II.2 Wspieranie rozwoju bazy agroturystyczno – wypoczynkowej									
2.II.3 Tworzenie Leśnego Obszaru Wypoczynkowego - LOW									
Koncepcja programowo – przestrzenna tworzenia i funkcjonowania LOW	15 000,00 zł				15 000,00 zł				

Wykonanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego LOW	40 000,00 zł					40 000,00 zł			
2.II.4 Rozszerzanie stałej oferty atrakcji turystycznych									
Wspomaganie rozszerzania stałej oferty atrakcji turystycznych	20 000,00 zł					10 000,00 zł	10 000,00 zł		
Przygotowanie terenów	50 000,00 zł			15 000,00 zł	20 000,00 zł	15 000,00 zł			
Nazwa projektu	Wartość	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2.II.5 Promocja turystyki									
Opracowanie i wdrożenie systemu informacji i promocji turystyki [<i>strona www, witacze, foldery</i>]	30 000,00 zł			15 000,00 zł	15 000,00 zł				
2.III.1 Rozwój dodatkowych źródeł dochodów									
Szkolenia na temat dodatkowych źródeł dochodów w gospodarstwach rolnych połączone z wyjazdem studyjnym	10 000,00 zł			2 000,00 zł	3 000,00 zł	3 000,00 zł	2 000,00 zł		
Szkolenia agroturystyczne obejmujące wyjazdy studyjne, źródła finansowania i koncepcje modernizacji zagród	10 000,00 zł			3 000,00 zł	3 000,00 zł	2 000,00 zł	2 000,00 zł		
3.I.1 Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe i letniskowe									
Opracowanie decyzji o ustalenie warunków zabudowy dla obiektów w istniejącej zabudowie	45 000,00 zł		20 000,00 zł	25 000,00 zł					
Nazwa projektu	Wartość	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wykonanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla budownictwa mieszkaniowego i letniskowego	75 000,00 zł				75 000,00 zł				

Program wymiany wysokoemisyjnych indywidualnych źródeł ciepła na ekologiczne	60 000,00 zł				20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł		
<i>Budowa instalacji fotowoltaicznych - projekt</i>	20 000,00 zł	20 000,00 zł							
<i>Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Kaliska</i>									
<i>Dofinansowanie zadania pn. „Czyste powietrze Pomorza” - dotacja</i>	77 500,00 zł	14 000,00 zł	3 500,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł	20 000,00 zł			
<i>Budowa instalacji fotowoltaicznych – oczyszczalnia ścieków – zaopatrzenie w energię elektryczną gminnej oczyszczalni ścieków</i>	500 000,00 zł				250 000,00 zł	250 000,00 zł			
<i>Dofinansowanie dla mieszkańców na wymianę na ekologiczne źródła ciepła i montaż instalacji OZE – Redukcja emisji CO2, mniejsze koszty za zużycie energii</i>	60 000,00 zł				20 000,00 zł	20 000,00 zł			20 000,00 zł
3.II.4 Funkcjonowanie systemu monitoringu utrzymania czystości środowiska naturalnego									
Opracowanie systemu monitoringu i utrzymania czystości środowiska naturalnego	10 000,00 zł						5 000,00 zł	5 000,00 zł	
3.III. 1 Rozbudowa i modernizacja dróg, ulic oraz chodników									
Modernizacja ulic w gminie Kaliska	547 168,00 zł		547 168,00 zł						
<i>Utwardzenie ul.: Malinowa, Spacerowa, Jasna, Ogrodowa, Starowiejska i droga dojazdowa do OSP Kaliska - projekt</i>	40 590,00 zł	40 590,00 zł							
<i>Utwardzenie ul.: Malinowa, Spacerowa, Jasna, Ogrodowa, Starowiejska wraz z siecią kanalizacji deszczowej odprowadzonej do zbiornika retencyjnego w Kaliskach</i>	120 000,00 zł		60 000,00 zł	60 000,00 zł					
Budowa drogi Frank – Strych	300 000,00 zł		200 000,00 zł	100 000,00 zł					
Budowa drogi Dąbrowa – Strych	200 000,00 zł				200 000,00 zł				
<i>Utwardzenie dróg dojazdowych do gruntów</i>	26 083,00 zł	26 083,00 zł							

<i>rolnych – ul. Słonecznej i Łąkowej w Iwicznie</i>									
<i>Utwardzenie dróg dojazdowych do gruntów rolnych – ul. Polna</i>	100 000,00 zł	100 000,00 zł							
<i>Budowa chodnika przy drodze powiatowej Frank – Iwiczno (ul. Kręta)</i>	50 000,00 zł	50 000,00 zł							
<i>Parkingi, przystanki i chodniki w gminie Kaliska</i>	8 500,00 zł	8 500,00 zł							
<i>Budowa chodników w Sołectwie Piece (Fundusz Sołecki)</i>	15 565,00 zł	15 565,00 zł							
<i>Utwardzenie ulicy Cichej i Dziewięciu z Nieba w Kaliskach – ciąg dalszy</i>	200 000,00 zł	200 000,00 zł							
<i>Modernizacja nawierzchni drogi Piece – Iwiczno masą Slurry Seal</i>	30 000,00 zł	30 000,00 zł							
<i>Utwardzenie ulicy Borowej w Studzienicach</i>	15 000,00 zł	15 000,00 zł							
<i>Modernizacja drogi powiatowej Frank - Kaliska</i>	30 000,00 zł	30 000,00 zł							
<i>Projekt zjazdu z drogi krajowej w miejscowości Piece</i>	20 000,00 zł	20 000,00 zł							
<i>Wykup gruntów pod drogi</i>	73 000,00 zł	73 000,00 zł							
<i>Utwardzenie dróg gminnych: ul. Nowa i ul. Wschodnia w Kaliskach</i>	120 000,00 zł	120 000,00 zł							
<i>Projekt zagospodarowania terenu wraz z drogami dojazdowymi (plac za przedszkolem)</i>	25 000,00 zł	25 000,00 zł							
<i>Poprawa bezpieczeństwa na drogach powiatu starogardzkiego poprzez przebudowę dróg powiatowych – dotacja dla powiatu</i>	100 000,00 zł	100 000,00 zł							
<i>Budowa ścieżki rowerowej Kaliska – Cieciorka (dotacja dla powiatu)</i>	100 000,00 zł		100 000,00 zł						
<i>Budowa ścieżki rowerowej z miejscowości Kaliska do Bartła Wielkiego</i>	400 000,00 zł								
<i>Budowa ścieżki rowerowej z miejscowości Płociczno do Kazuba</i>	450 000,00 zł								
<i>Utwardzenie ul. Sportowej w Kaliskach</i>	14 000,00 zł	14 000,00 zł							
<i>Utwardzenie ulic w obrębie ulicy Lipowej we Franku</i>	30 000,00 zł	30 000,00 zł							

Nazwa projektu	Wartość	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3.III.2 Rozbudowa i utrzymanie sprawnego systemu gospodarki wodno-ściekowej									
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w układzie grawitacyjno -tłocznym z przepompownią ścieków w Kaliskach etap II	20 000 000,00 zł			3 500 000,00 zł	3 500 000,00 zł	6 500 000,00 zł	6 500 000,00 zł		
Budowa wodociągu w Czarnem	500 000,00 zł							250 000,00 zł	250 000,00 zł
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Cieciorka, Dąbrowa, Iwiczno wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w Kaliskach – przygotowanie dokumentacji	300 000,00 zł	300 000,00 zł							
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Cieciorka, Dąbrowa, Iwiczno wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w Kaliskach	2 010 000,00 zł			10 000,00 zł	1 000 000,00 zł	1 000 000,00 zł			
Budowa wodociągu w Łążku									
<i>Budowa sieci kanalizacji deszczowej przy ulicach: Długiej, Dziewięciu z Nieba, Cichej i Ceynowy w Kaliskach - projekt</i>	13 500,00 zł	13 500,00 zł							
<i>Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie Kaliska</i>	30 000,00 zł	30 000,00 zł							
<i>Dopłata do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków - dotacja</i>	6 000,00 zł	6 000,00 zł							
<i>Rozbudowa rurociągu tłoczno odprowadzającego ścieki oczyszczone do kanału Czarnowodzkiego</i>	170 000,00 zł		170 000,00 zł						
<i>Monitoring ujęcia wody w Cieciorce</i>	14 000,00 zł	14 000,00 zł							
<i>Monitoring przepompowni ścieków</i>	14 000,00 zł	14 000,00 zł							
3.III.3 System zaopatrywania w energię elektryczną, ciepło i gaz									
Modernizacja i termomodernizacja , wymiana ogrzewania w obiektach użyteczności publicznej (świetlice w Czarnym, Iwicznie, Bartlu Wielkim	100 000,00 zł			50 000,00 zł	50 000,00 zł				

oraz Dąbrowie)									
3.III.4 Rozwój telekomunikacji i teleinformatyki									
<i>Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Gminy Kaliska – zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu i wyrównanie szans mieszkańców gminy w społeczeństwie informacyjnym – zakup komputerów z oprogramowaniem</i>	65 713,00 zł	65 713,00 zł							
<i>Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Gminy Kaliska – zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu i wyrównanie szans mieszkańców gminy w społeczeństwie informacyjnym</i>	247 500,00 zł		49 500,00 zł	49 500,00 zł	49 500,00 zł	49 500,00 zł			49 500,00 zł
Nazwa projektu	Wartość	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3.III.5 Modernizacja obiektów użyteczności publicznej									
Rozbudowa przedszkola w Kaliskach	11 000,00 zł		11 000,00 zł						
Wymiana ogrzewania w szkole podstawowej w Piecach									
Modernizacja podłogi w szkole w Piecach	25 000,00 zł	25 000,00 zł							
Remont budynku przedszkola w Kaliskach – rozbudowa na potrzeby Senior-Wigor	325 000,00 zł		325 000,00 zł						
Termomodernizacja budynku GOK	250 000,00 zł			250 000,00 zł					
Modernizacja budynku Urzędu Gminy	350 000,00 zł		150 000,00 zł	100 000,00 zł	100 000,00 zł				

6. Oczekiwania i wskaźniki

PRL umożliwia:

- reprezentowanie i uwzględnianie interesów społeczności lokalnej,
- zapewnia mieszkańcom i przedsiębiorcom poczucie bezpieczeństwa oraz stabilizacji,
- zwiększa zaufanie do władz lokalnych,
- zapewnia zrównoważony rozwój gospodarczo – społeczno – środowiskowy,
- podnosi walory gminy,
- tworzy korzystny wizerunek gminy w otoczeniu zewnętrznym,
- zapewnia racjonalne wykorzystanie budżetu w stosunku do potrzeb i możliwości,
- umożliwia pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadania rozwojowe gminy,
- zapewnia mobilność działania,
- jest bazą do budowania corocznych produktów gminy.

7. System wdrażania, sposoby monitorowania i oceny. Komunikacja społeczna.

Ważnym elementem wdrażania strategii rozwoju gminy jest określenie sposobów kontroli i monitorowania realizacji poszczególnych celów strategicznych, jak również dostarczania zobiektywizowanych informacji o przebiegu całego procesu wdrażania strategii i jego oddziaływania na ogólny rozwój gminy.

Monitorowanie realizacji poszczególnych działań i projektów realizacyjnych należy dokonywać poprzez kontrolowanie przyjętych harmonogramów oraz planów finansowych.

Ocenę oddziaływania realizacji strategii na ogólny rozwój gminy można dokonywać w oparciu o „Wskaźniki monitorowania Strategii”.

Zbierane podczas corocznego monitorowania informacje stanowią bazę do ewentualnej weryfikacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy.

Propozycje systemu wdrażania i korygowania Strategii przedstawiono w Rozdziale 9.

ZASADY WDRAŻANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY

Etap I Rada Gminy przyjmuje w formie uchwały:

1. Na podstawie aktualizacji Strategii opracowuje się Plan Rozwoju Lokalnego zawierający projekty i zadania realizacyjne na lata 2015-2020. Plan Rozwoju Lokalnego określa również wielkość i źródło nakładów na poszczególne projekty z określeniem harmonogramu ich realizacji.

Etap II Rada Gminy przyjmuje oddzielną uchwałą Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2015-2020, który jest programem realizacyjnym Strategii.

Etap III Wójt Gminy wyznacza pracownika *odpowiedzialnego za monitorowanie realizacji Strategii.*

Wójt Gminy wyznacza także pracowników kierujących pojedynczymi projektami (względnie działaniami realizacyjnymi). Następnie zleca szczegółowe opracowanie realizacyjne przez pracowników UG lub specjalistów zewnętrznych.

Etap IV Następuje realizacja poszczególnych, ustalonych w Planie Rozwoju Lokalnego projektów i zadań realizacyjnych.

Pracownik ds. strategii prowadzi działania promocyjne i informacyjne związane z wdrażaniem oraz monitorowaniem Strategii.

Etap V Wójt Gminy lub wyznaczony pracownik UG dokonuje bieżącej kontroli realizacji projektów i zadań realizacyjnych.

Etap VI Korekty w zakresie sposobu realizacji określonych przez Radę Gminy projektów i działań realizacyjnych prowadzone będą na bieżąco w drodze decyzji Wójta.

Etap VII Na bazie przyjętych wskaźników monitorowania Strategii Urząd Gminy przygotowuje corocznie raport o stanie realizacji Strategii. Raport zawierać *będzie* również wnioski dotyczące korekty docelowych wielkości wskaźników osiągnięcia celów strategicznych.

Etap VIII Opracowany raport *będzie* podlegał zaopiniowaniu przez Zespół Roboczy opracowujący Strategię. Zespół Roboczy dokonuje przeglądu celów strategicznych zgłaszając ewentualne korekty tych celów oraz proponuje ewentualne zmiany w Planie Rozwoju Lokalnego.

Etap IX Ostateczną korektę w zakresie celów oraz ustaleń w Planie Rozwoju Lokalnego dokonuje Rada Gminy na podstawie zaopiniowanego przez Zespół Roboczy raportu.

